

Список використаної літератури

1. Зайченко І. В. Історія педагогіки : навчальний посібник / І. В. Зайченко. – К. : Видавничий Дім “Слово”, 2010. – Книга 1. – 624 с.
2. Коменський Я. А. Велика дидактика / Я. А. Коменський. – К. : Радянська школа, 1940. – 754 с.
3. Коменский Я. А. Избранные педагогические сочинения: в 2 т. / Я. А. Коменский ; под ред. А. Пискунова и др. – М. : Педагогика, 1982. – Т. 2. – 576 с.

Анна Байдуж

ОСОБЛИВОСТІ КРЕАТИВНОГО НАВЧАННЯ

За сучасними уявленнями, розвиток креативних здібностей у дітей - одна з принципових цілей освіти. Школа формує і розвиває загальні здібності дитини. Протягом тривалого часу зусилля педагогічної науки, і системи освіти в цілому переважно були сконцентровані на точних науках: математиці, фізиці, що значною мірою диктувалося запитами ВПК. У цей період часу з'явилися численні публікації та методики, присвячені розвитку фізико-математичних здібностей у дітей. Даний напрямок, звичайно, не втратило своєї значущості і до цього дня.

Разом з тим, розвиток у дітей творчих здібностей, що виявляються в природничих дисциплінах, виявилось явно недооцінене. І сьогодні в педагогічній практиці розмова про здібності до хімії, біології, географії, викликає подив, тоді як, наприклад математичні здібності відзначаються і заохочуються.

Таким чином, нагальним завданням зараз є виховання такої особистості, яка була б здатна приймати самостійні розумні рішення, знаходити вихід з різних ситуацій, особистості, здатної до творчості. Формування та розвиток креативних здібностей у дітей дуже важливо, і формування це повинно бути засновано на сучасних підходах до організації процесу навчання у світлі модернізації освіти в цілому.

Елементи творчості можна спостерігати і в звичайному шкільному навчальному процесі. Творчість школяра за самою природою - діяльність кооперативна, яка здійснюється за безпосередньої участі вчителя. Підліток відчуває себе творцем. Він створює продукт своєї творчості, який доставляє радість і йому і дорослим. Школяр бачить, як серйозно оцінюють його роботу і серйозно ставиться до неї. Творча діяльність учня не може вийти за межі наявних у нього знань, ці знання він повинен отримати на уроці. Вчитель повинен навчити навичкам і прийомам роботи, які потрібні йому для створення запроєктованих виробів. Від вчителя потрібні величезні зусилля, такт, щоб підтримати, не допустити відмови від творчості по "невміння". Бажання творити приходить до дитини рано. Не слід чекати, коли учень отримає великі знання і міцні навички - це справа наживна. Для досягнення результату первинно творче зусилля, воно доступне всім.

1. Особливості креативного навчання

Креативне навчання базується на наступних принципах:

принцип відповідності зовнішнього освітнього продукту учня його внутрішнім потребам;

принцип індивідуальної освітньої траєкторії учня в освітньому просторі;

принцип інтерактивності занять, здійснюваний за допомогою телекомунікацій;

принцип відкритої комунікації по відношенню до створюваної учням освітньої продукції.

Креативне навчання передбачає розвиток творчого мислення, уяви, інтуїції.

Для розвитку креативних здібностей необхідні спеціальні умови: сприятлива атмосфера, що знають свою роботу викладачі, вчасно помічені особливості розвитку дитини і т.д.

При навчанні креативних дітей необхідно враховувати особистісні особливості кожної дитини, враховувати особливості їх розвитку, ставитися до них як творчим дітям, робити упор на ті предмети, до яких у дитини певний «дар». Також необхідно проводити різні роботи з батьками таких дітей: просвітництво, бесіда і т.д.

Особливістю креативного навчання є те, що педагог повинен проводити не стандартне заняття. Він повинен «підігнати» програму під особливості дітей.

Серед умов, що перешкоджають розвитку креативності, виділяють наступне:

- конформізм - бажання бути схожим на інших, не відрізнитися від них у своїх судженнях і вчинках;

- цензура - несхвалення з боку оточуючих;

- ригідність - прагнення користуватися старими знаннями; утрудненість (аж до повної нездатності) у зміні наміченої програми діяльності в умовах, об'єктивно потребують її перебудови; недостатня рухливість, переключаємость мислення по відношенню до мінливих вимог середовища;

- бажання знайти відповідь негайно; надмірно висока мотивація, часто сприяє прийняттю непродуманих рішень;

- прагнення до успіху, у що б то не стало. [3; 30]

Для розвитку творчої активності учнів необхідно організувати їх пізнавальну діяльність таким чином, щоб орієнтувати учнів на самостійне або частково-самостійне отримання нової для них інформації. З аналізу науково-педагогічної літератури випливає, що однією з найбільш використовуваних форм в організації самостійної роботи учнів, починаючи з дев'ятнадцятого століття, була і до цих пір є навчально-наукова і науково-дослідна робота.

Найважливішим завданням у розвитку творчих здібностей учнів є створення комфортної соціально-гуманної середовища. Сприятливий психологічний клімат характеризується атмосферою розкутості, взаємної поваги, дружелюбності, делікатності, створює комфорт і умови для творчої роботи, розкриває потенційні можливості особистості. До засобів впливу на психологічний клімат відносяться демонстрація доброзичливості класного вихователя до своїх вихованців, знаки уваги, інтер'єр класної кімнати, різноманітні форми роботи вихователя на класних годинах, в позаурочний час, мовні, пластичні, мімічні засоби і багато іншого.

З метою формування креативних здібностей школярів у процесі навчання необхідно поєднувати предметно - пізнавальну та творчу діяльність учнів. Цілеспрямована тренування гнучкості мислення, асоціативності, використання фантазії, інтуїції, уяви, дослідницьких методів навчання - все це сприяє розвитку креативних здібностей учнів. У постановці проблем, висування гіпотез рішення і їх досліджень проявляється така характеристика креативного мислення, як самостійність при придбанні та оперуванні новими знаннями.

Креативне навчання базується на наступних принципах:

- принцип відповідності зовнішнього освітнього продукту учня його внутрішнім потребам;
- принцип індивідуальної освітньої траєкторії учня в освітньому просторі;
- принцип інтерактивності занять, здійснюваний за допомогою телекомунікацій;
- принцип відкритої комунікації по відношенню до створюваної учням освітньої продукції.

Список використаної літератури

1. Гатанов Ю.Б. Курс развития творческого мышления (по методике Дж. Гилфорда и Дж. Рензулли): Первый год обучения (для детей 6-10 лет). – СПб : ДП «Иматон», 1996. - 84 с.
2. Гордон У. Синектика: развитие творческого представления / У. Гордон. - М., 1961.
3. Клишев Н. Ю. Креативність: науковий конструкт чи життєва необхідність / Н. Ю. Клишев // Проблеми вихавання. - 2004. - № 6 (41). - С. 30.
4. Лейтес Н. С. Способности и одаренность в детские годы. - М., 1984. – 96 с.
5. Понасенкова С.В. Обдаровані діти: формування та розвиток здібностей (психологічний аспект) // Проблеми вихавання. - 2003. - № 2. - С. 21-35.
6. Чудновский В. Е., Юркевич В.С. Одаренность: дар или испытание / В. Е. Чудновский, Юркевич В. С. -К. : Знание, 1990. - 122 с.

Олена Ільченко, Володимир Мокляк

РЕКОМЕНДАЦІЇ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ “ІННОВАЦІЙНІСТЬ В ОСВІТІ: ПОШУКИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ”

22–23 листопада 2016 р. Полтавським національним педагогічним університетом імені В. Г. Короленка за участю Полтавського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені М. В. Остроградського, Вищого навчального закладу Укоопспілки “Полтавський університет економіки і торгівлі”, Національного університету біоресурсів і природокористування України, Київ, Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка,